

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від <u>26 березня</u> 2025 року протокол № <u>4</u></p>		<p>Шифр документа <u>ВС-179</u> <u>04-05/10.25</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г. С. Сковороди</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО- НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ</p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від <u>26 березня</u> 2025 року № <u>26 березня</u></p> <p>Юрій БОЙЧУК</p>
--	---	---	---	---

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової, інноваційної і
міжнародної діяльності
Світлана БЕРЕЖНА

«17» березня 2025 року

В.о.начальника юридичного відділу
Олексій ПЕЛІШЕНКО

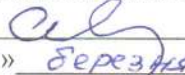

«18» березня 2025 року

РОЗРОБНИКИ

Завідувач відділу аспірантури і
докторантури
Ірина РАЗУМЕНКО

«14» березня 2025 року

Завідувач кафедри цивільно-правових
дисциплін і трудового права
імені професора О.І. Процевського
Олена КОВАЛЕНКО

«14» березня 2025 року

РОЗРОБНИКИ:

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

Ірина РАЗУМЕНКО

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права

імені професора О.І. Процевського

Олена КОВАЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди від 26 березня 2025 року протокол № 4

УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від 26 березня 2025 року
№ 68-ор.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти й регулює організацію освітнього процесу здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (далі – Університет).

1.2. Мета освітнього процесу полягає в реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих здібностей, формуванні активної соціальної позиції особистості, задоволенні потреб особи й суспільства та підготовці компетентних, конкурентоспроможних фахівців європейського рівня.

1.3. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та інших законів України; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р.; Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки від 07.02.2024 р. № 134; Наказу Міністерства освіти і науки від 24.06.2024 р. № 910 «Про деякі особливості набуття та поновлення статусу здобувача вищої освіти у 2024 році»; Наказу Міністерства освіти і науки від 20.12.2024 р. № 1775 «Про внесення змін до Наказу Міністерства освіти і науки від 24.06.2024 р. № 910»; стандартів освітньої діяльності та вищої освіти, інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, а також рекомендацій і стандартів, визначених документами Болонського й Копенгагенського процесів, що визнані Україною; Статуту Університету; Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

1.4. Мовою викладання в Університеті є українська. Окремі навчальні модулі освітніх програм можуть викладатися іноземними мовами. Із метою створення умов для міжнародної академічної мобільності Вчена рада Університету може затвердити освітні програми з вивчення дисциплін іноземними мовами, водночас передбачивши забезпечення здобувачів вищої освіти методичними матеріалами двома мовами – відповідною іноземною й державною. Перелік іноземних мов, якими здійснюється викладання

навчальних дисциплін, визначається Вченою радою Університету.

1.5. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Університеті здійснюється на підставі відповідної ліцензії.

1.6. Мовою освітнього процесу в Університеті є державна мова.

1.7. Координацію та контроль за діяльністю структурних підрозділів, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Університету, виконує проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності та відділ аспірантури і докторантури Університету.

РОЗДІЛ 2

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Академічна відпустка – переривання здобувачем вищої освіти навчання з підстав і причин, визначених цим Положенням, що унеможливають виконання освітньої програми. На час академічної відпустки призупиняються права та обов'язки здобувача вищої освіти, виконання ним індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи). На час академічної відпустки особи, які належать до певних категорій, визначених законодавством, зберігають за собою окремі права здобувача вищої освіти згідно з Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженим наказом МОН України від 07.02.2024 № 134.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів і визначених Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи провадити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього

процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової й інноваційної діяльності, що відбувається за принципами свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, установлених законом.

Аспірант – особа, зарахована до аспірантури закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі – атестація здобувача) – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

Відрахування зі складу здобувачів освіти (далі – відрахування) – втрата особою статусу здобувача вищої освіти в порядку, визначеному цим Положенням, що має наслідком припинення прав та обов'язків здобувача вищої освіти.

Галузь знань - гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей.

Голова разової спеціалізованої вченої ради (далі – голова разової ради) – особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії.

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії.

Здобувач ступеня доктора філософії (далі – здобувач) – особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії.

Здобувач ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) – особа, яка професійно провадить наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи і здобуває вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою (ад'юнктурою) шляхом виконання відповідної освітньо-наукової програми та

публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді .

Індивідуальний навчальний план аспіранта (ад'юнкта), здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) – документ, що визначає послідовність та форму засвоєння аспірантом (ад'юнктом), здобувачем ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) освітніх компонентів освітньо-наукової програми з метою оволодіння ним компетентностей відповідно до 8 рівня Національної рамки кваліфікацій;

Індивідуальний план наукової роботи здобувача – документ, що визначає зміст, строки виконання та обсяг етапів і завдань наукової роботи здобувача.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання й визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановлює досягнення особою компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Курс (модуль) – частина освітньої програми, яка зазвичай є автономною й оцінюється окремо та характеризується конкретним набором результатів навчання й відповідними критеріями оцінювання. Здебільшого освітня програма складається з певної кількості курсів. Курс – синонім вітчизняного терміна «навчальна дисципліна / модуль» в освітній програмі.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Науково-педагогічні працівники – особи, які за основним місцем роботи в закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну, мистецьку) та організаційну діяльність.

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в закладі вищої освіти (науковій установі)

через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження й використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу.

Освітньо-наукова програма на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – єдиний комплекс освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання визначеної кваліфікації. Елементи освітньо-наукової програми можуть забезпечуватися різними закладами.

Особа з особливими освітніми потребами – особа з інвалідністю, яка потребує додаткової підтримки для забезпечення здобуття вищої освіти.

Офіційний опонент – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює у закладі, в якому утворена разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача.

Педагогічні працівники – це особи, які за основним місцем роботи в закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну та організаційну діяльність.

Переведення – зміна здобувачем вищої освіти у порядку, визначеному цим Положенням: освітньої програми, форми здобуття вищої освіти, джерела фінансування здобуття вищої освіти, закладу вищої освіти із збереженням місця державного замовлення;

Підготовка здобувачів поза аспірантурою – система організаційно-освітньо-наукового забезпечення підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у закладі з метою набуття ними компетентностей і здобуття результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, без навчання в аспірантурі та без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента;

Поновлення на навчання – відновлення статусу здобувача вищої освіти після відрахування, набуття прав та обов'язків особи, що здобуває вищу

освіту.

Разова спеціалізована вчена рада (далі – разова рада) – спеціалізована вчена рада, яка утворюється закладом з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації здобувача з метою присудження йому ступеня доктора філософії.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, переконання, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити й виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які зазвичай визначені стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення й оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ).

Тематика дослідження – частина предметної (дисциплінарної) області спеціальності (спеціальностей), у межах якої (яких) провадиться інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань та за якою публікуються наукові результати.

Терміни “близькі особи”, “реальний конфлікт інтересів” і “потенційний конфлікт інтересів” вживаються у значенні, наведеному у Законі України “Про запобігання корупції”.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях .

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Форма здобуття вищої освіти – це спосіб провадження освітньої діяльності за ознакою періодичності та часу проведення навчальних занять.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Здобуття вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньо-наукової програми, що є підставою для присудження ступеня доктора філософії.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра (ОКР спеціаліста). Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації в спеціалізованій ученій раді (разовій спеціалізованій вченій раді).

3.2. Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій та третьому циклу вищої освіти рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти й передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, вирішення комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

3.3. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки.

3.4. Здобувач ступеня доктора філософії зобов'язаний виконати всі

вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути заплановані компетентності, знання й уміння, достатні для продукування нових ідей, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, і захистити дисертацію.

3.5. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання з іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти, має право на:

- зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані в повному обсязі;
- використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей і здобуття інших компетентностей (за погодженням із науковим керівником).

3.6. Індивідуальний навчальний план аспіранта має містити перелік навчальних дисциплін у складі не більше 75% нормативних і не менше 25% кількості кредитів освітньої компоненти ЄКТС вибіркового дисциплін. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

3.7. Обов'язкові навчальні дисципліни складають не більше 75% від загального обсягу навчального навантаження аспіранта (їх перелік, обсяги визначаються стандартами вищої освіти, вимогами МОН України в межах відповідної спеціальності та вносяться до навчального плану підготовки здобувачів у повному обсязі).

3.8. До обов'язкових навчальних дисциплін належать дисципліни циклу загальної підготовки (які забезпечують мовні, загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника), професійної підготовки (дисципліни з набуття ґрунтовних знань зі спеціальності), практичної підготовки (науково-викладацька практика).

3.9. Блок обов'язкових навчальних дисциплін містить інформацію про навчальні курси із зазначеними кредитами ЄКТС і навчальними годинами, відомості про кількість і форми семестрового контролю, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час, час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять із кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом.

3.10. Вибіркові навчальні дисципліни вводяться на основі чинних нормативних документів у галузі вищої освіти з метою створення

індивідуальної освітньої траєкторії здобувача; формування універсальних навичок дослідника і Softskills європейського рівня; посилення конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці з урахуванням регіональних потреб; сприяння академічній мобільності аспіранта; організації навчання через дослідження; забезпечення реалізації його особистих освітніх і наукових інтересів та обираються з урахуванням напряму дисертаційного дослідження аспіранта, його індивідуальних професійних та наукових потреб.

3.11. Здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня мають право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти (бакалавра, магістра) в Університеті та інших ЗВО за погодженням із своїм науковим керівником.

3.12. Формою підсумкового контролю вибіркових дисциплін є залік.

3.13. Обрання здобувачами дисциплін вільного вибору здійснюється під час формування індивідуального навчального плану. Індивідуальний навчальний план аспіранта формується на навчальний рік за результатами особистого вибору дисциплін в обсязі, не меншому за встановлений чинним законодавством, із урахуванням вимог освітньо-наукової програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим для виконання здобувачем третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

3.14. Обрання здобувачами дисциплін вільного вибору відбувається в першому, другому і четвертому семестрах для вивчення, відповідно на першому, другому і третьому роках навчання. Терміни обрання:

- для першого року навчання – протягом 10 днів після зарахування;
- для другого та третього року навчання – протягом 10 днів після оприлюднення на сайті центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти.

3.15. Завідувачі відповідних кафедр, що пропонують вибіркові дисципліни, організовують та контролюють підготовку програм навчальних дисциплін і робочих програм навчальних дисциплін, силабусів із запропонованих дисциплін, інших методичних та інформаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

3.16. Кафедри, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін, у період з 15 лютого по 1 березня кожного навчального року надають до відділу аспірантури і докторантури список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам, робочі програми обраних навчальних дисциплін, презентації цих дисциплін. Презентації дисциплін вільного вибору здобувачів розміщуються на сайті центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти.

3.17. Відбір і затвердження переліку дисциплін вільного вибору на

наступний навчальний рік здійснюється на засіданні Вченої ради Університету за участю гарантів освітньо-наукових програм в період з 1 квітня по 1 травня кожного поточного навчального року.

3.18. Оприлюднення затвердженого переліку дисциплін вільного вибору відбувається в період з 1 травня по 15 травня на сайті центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти.

3.19. Процедура обрання здобувачами дисциплін вільного вибору забезпечується центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти шляхом заповнення Google-форм на вебсайті центру <http://smc.hnpu.edu.ua/>.

3.20. На підставі заповнених Google-форм центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти видає розпорядження про формування академічних груп за обраними дисциплінами.

3.21. Якщо здобувач вважає за необхідне обрати більше однієї дисципліни вільного вибору, то навчання забезпечується за індивідуальним графіком навчання, погодженим з викладачами відповідних дисциплін та науковим керівником.

3.22. Здобувач, який за поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковими дисциплінами, має право зробити вибір упродовж першого робочого тижня після повернення до навчання.

3.23. Відділ аспірантури і докторантури надає інформацію про обрані здобувачами дисципліни вільного вибору до навчального відділу Університету для розрахунку навчального навантаження відповідних кафедр на наступний навчальний рік та затвердження Вченою радою Університету.

3.24. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача може бути реалізована через визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та в програмах академічної мобільності.

3.25. Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі Університету, до якого зарахований аспірант, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

3.26. Усі аспіранти, незалежно від форми здобуття вищої освіти, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття й проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

3.27. Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією затверджуються Вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може

бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення кафедру, відділом, лабораторією.

3.28. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3.29. Заклад в установленому ним порядку може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

3.30. Обставини, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану: порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору, встановлене порушення академічної доброчесності, отримання оцінки «незадовільно» з трьох чи більше навчальних дисциплін протягом навчального семестру; порушення навчальної дисципліни (впродовж 1 місяця не з'являвся на заняття); систематичні прогули занять без поважних причин.

Факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів.

3.31. Категорії учасників освітнього процесу:

- наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються в закладах вищої освіти;
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу за освітньо-професійними програмами;
- інші працівники закладів освіти.

3.32. Академічна група аспірантів за усіма спеціальностями формується від однієї особи.

3.33. Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

3.34. Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів

ступеня доктора філософії.

РОЗДІЛ 4

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Освітньо-наукова програма, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, складається з освітньої та наукової складових. Зміст, вимоги до оформлення, порядок розроблення та затвердження в Університеті нормативних документів, що передбачені освітньо-науковою програмою спеціальності та індивідуальним планом підготовки здобувачів вищої освіти, визначені Положенням про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

4.2. Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітня складова освітньо-наукової програми містить не менше чотирьох складників, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття ґрунтовних знань зі спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (не менше 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (4–6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організація та проведення навчальних занять, управління науковими проєктами та/або надання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (не менше ніж 6 кредитів ЄКТС);

набуття мовних компетентностей, достатніх для представлення й обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі,

а також для максимального розуміння іншомовних наукових текстів із відповідної спеціальності (6–8 кредитів ЄКТС).

4.3. Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, що у сукупності складають індивідуальний план роботи аспіранта, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою закладу протягом двох місяців з дня зарахування особи до закладу для підготовки в аспірантурі.

4.4. Індивідуальний навчальний план є нормативним документом, який складається на підставі освітньо-наукової програми й містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30–60 кредитів ЄКТС), послідовність їх вивчення, обсяг і форми проведення навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного й підсумкового контролю.

4.5. Відповідальним за виконання індивідуального навчального плану є здобувач вищої освіти.

4.6. Контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює науковий керівник та відділ аспірантури і докторантури Університету,

4.7. В індивідуальному плані наукової роботи визначається зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації. Погоджений у встановленому порядку оригінал індивідуального плану зберігається у відділі аспірантури і докторантури, копія – на випусковій кафедрі.

4.8. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний план за погодженням зі своїм науковим керівником.

4.9. Індивідуальний план роботи здобувача ступеня доктора філософії є обов'язковим до виконання.

4.10. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

РОЗДІЛ 5

ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Здобуття вищої освіти в аспірантурі Університету здійснюється за такими формами: очна (денна, вечірня), заочна із використанням технологій дистанційного навчання. Форми здобуття вищої освіти можуть поєднуватися.

Очна (денна, вечірня) форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року.

Заочна форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

Технології дистанційної освіти – це пристрої та програми, що застосовуються в індивідуалізованому процесі здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання передбачена відповідним Положенням про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

5.2. Організація освітнього процесу в міжсесійний період регламентується індивідуальними можливостями та здатністю здобувача вищої освіти самостійно опрацьовувати індивідуальний навчальний план.

5.3. Обсяги загального запланованого часу на вивчення кожної з дисциплін за очною й заочною формами здобуття вищої освіти є однаковими.

5.4. Екзаменаційна сесія для заочної форми здобуття вищої освіти – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми освітнього процесу, передбачені навчальним планом (лекції, практичні та семінарські заняття, заліки й екзамени).

На сесію здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії заочної форми прибувають згідно з графіком освітнього процесу, одержавши довідку-виклик установленого зразка. Довідка-виклик є підставою для надання додаткової оплачуваної відпустки, надсилається за основним місцем роботи здобувача та є документом суворої звітності й підлягає реєстрації.

5.5. Освітній процес з підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії в Університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

5.6. Видами навчальних занять у закладах вищої освіти є: лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація.

Лекція – це логічно вивершений, науково обґрунтований і

систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, за необхідності ілюстрований засобами наочності й демонстрацією дослідів. Лекція є одним з основних видів навчальних занять і водночас методів навчання у вищій школі. Лекція зазвичай є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Лекційні заняття проводяться лекторами – професорами й доцентами;

Лабораторне заняття – це вид навчального заняття, на якому здобувач під керівництвом викладача проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди в спеціально обладнаних навчальних лабораторіях із використанням устаткування, пристосованого до умов освітнього процесу. Дидактичною метою лабораторного заняття є практичне підтвердження певних теоретичних положень відповідної навчальної дисципліни, набуття практичних умінь і навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Лабораторні заняття можуть проводитися в умовах реального професійного середовища (заклад освіти, інші профільні заклади);

Практичне заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами певних теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння й навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно до сформульованих завдань. Основна дидактична мета практичного заняття – розширення, удосконалення, поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих здобувачами на лекціях і в процесі самостійної роботи та спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення вмінь і навичок, розвиток наукового мислення й усного мовлення студентів. Перелік тем і зміст практичних занять визначаються робочою навчальною програмою дисципліни;

Консультація – вид навчального заняття, на якому аспірант отримує відповіді від викладача на конкретні питання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування; час, відведений викладачу на проведення консультацій із конкретної дисципліни, визначається нормами часу для планування й обліку навчальної роботи науково-педагогічних працівників.

Семінарське заняття – колективне, публічне обговорення наукової інформації з метою формування компетенцій здобувачів в обсязі нових знань та методів задля оптимізації взаємодії з проектами й програмами, що

забезпечує умови для розвитку мислення через дискусію. Керує науковим семінаром провідний учений. У роботі наукових семінарів можуть брати участь здобувачі різних ступенів вищої освіти за різними спеціальностями, різних років навчання, які мають бажання закріпити опрацьований теоретичний матеріал, активізувати самостійність суджень, навчитися обстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів. Метою наукового семінару є оволодіння фундаментальними знаннями, розвиток логічного мислення, формування переконання, опанування культури толерантності, активізація соціального становлення особистості майбутнього науковця.

Самостійна робота аспіранта є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, регламентується навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу аспіранта, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи аспіранта щодо вивчення конкретної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Окремим видом самостійної роботи студентів є індивідуальні завдання.

Науково-викладацька практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, зокрема викладання спеціальних дисциплін, організація навчальної діяльності студентів, науково-методична робота.

Терміни проходження практики визначаються графіком освітнього процесу.

5.7. Контрольні заходи передбачають поточний, семестровий і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється викладачами за всіма видами аудиторних занять. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є складовою освітнього процесу. Його проводять з метою встановлення відповідності набутих здобувачами ступеня доктора філософії компетентностей вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Семестровий контроль із певної дисципліни – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вимогам освітньої-наукової програми.

Основною формою семестрового контролю є заліки та іспити, які здобувачі повинні скласти в повній відповідності до навчальних планів і в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної

дисципліни.

Через поважні причини (хвороба, сімейні обставини, відрядження), що підтверджуються документально, здобувачам можуть бути визначені індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів, про що видається наказ.

Терміни проведення екзаменаційної сесії визначаються графіком освітнього процесу.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі та/або на окремих його етапах із кожної навчальної дисципліни двома викладачами.

Засвоєння матеріалу по кожній дисципліні, яка закінчується складанням заліку, оцінюється в 100 балів (як сума балів, накопичена за семестр, навчальний рік). До цієї категорії належить також науково-викладацька практика (оцінювання у 100 балів). Засвоєння матеріалу з дисциплін, які закінчуються іспитом, оцінюється в 60 балів за поточну успішність та 40 балів за іспит. Сума балів цих складових становить підсумкову оцінку за дисципліну.

5.8. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять, система оцінювання рівня знань, виявлення рівня якості самостійної роботи здобувача визначаються викладачами.

Критерії поточного оцінювання навчальних досягнень здобувачів при вивченні навчальних дисциплін, розподілення балів за темами, терміни проведення контрольних заходів висвітлюються в робочій навчальній програмі та в силабусі.

Визначення кількості балів за видами роботи при вивченні кожної теми здійснює викладач та доводить до відома здобувачів перед початком роботи за навчальною дисципліною.

При виставленні балів з теми викладач ураховує види навчальної та навчально-дослідної роботи, такі як: участь у вивченні та обговоренні питань теми під час навчальних занять, виконання індивідуальних, науково-дослідницьких завдань, а також завдань самостійної роботи.

5.9. Відомості обліку успішності екзаменатор отримує у відділі аспірантури і докторантури в день проведення семестрового контролю. В цей же день заповнена відомість здається до відділу аспірантури і докторантури, якщо іспит проводився в усній формі, та на другий день, – якщо у письмовій.

5.10. У розкладі екзаменаційної сесії передбачається час для підготовки до кожного іспиту тривалістю два-три дні.

Екзаменатор повинен: дотримуватись розкладу іспитів (дата, початок іспиту, аудиторія); при відвідуванні іспиту (заліку) будь-якою особою, крім ректора, проректорів або завідувача відділу аспірантури і докторантури, пропонувати їй отримати на це дозвіл; проводити іспит тільки за білетами

(контрольними завданнями), що затверджені завідувачем кафедри (для більш об'єктивної оцінки рівня підготовки здобувача екзаменаторові надається право ставити додаткові питання в межах навчальної програми); при усній формі іспиту оголошувати оцінку одразу після закінчення опитування здобувача і виставляти її у відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план здобувача; при письмовій формі іспиту оголошувати оцінку і виставляти її у відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план здобувача не пізніше наступного дня.

Для визначення оцінки на екзамені за основу береться рівень засвоєння здобувачами матеріалу, передбаченого робочою програмою відповідної навчальної дисципліни. При проведенні семестрових екзаменів викладачі мають дотримуватись єдиних вимог до оцінювання навчальних досягнень здобувачів з метою створення умов для опанування дисциплін навчального плану як системи професійної підготовки фахівців.

5.11. Аспірант має право навчатися за індивідуальним графіком.

5.11.1. Індивідуальний графік навчання здобувача

- є робочим документом здобувача, що містить інформацію про перелік і послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження здобувача (усі види навчальної діяльності), типи індивідуальних завдань, систему оцінювання знань (поточний і підсумковий контроль);

- складається на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та частину вибіркового навчальних дисциплін, обраних здобувачем з обов'язковим урахуванням структурно-логічної схеми підготовки;

- може бути наданий:

a. матерям для догляду за дитиною віком до 3-х років;

b. здобувачам, які поєднують навчання з роботою за фахом;

c. здобувачам, які мають підтверджені медичними довідками рекомендації для навчання за індивідуальним графіком;

d. здобувачам, якщо графік, за яким вони вивчають навчальні дисципліни вільного вибору, збігається з основним розкладом;

e. в інших випадках при наданні відповідних документів та з дозволу проректора з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності.

Індивідуальне навчання оформлюється не більше, ніж на один семестр. Продовження терміну індивідуального навчання на наступний семестр можливе за умови успішного виконання здобувачем усіх видів навчальних робіт та позитивних результатів підсумкової семестрової атестації з передбачених навчальним планом навчальних дисциплін. Для переходу на

індивідуальний графік навчання здобувач подає до відділу аспірантури і докторантури заяву на ім'я ректора, де вказує причину переходу на індивідуальний графік, та надає відповідні документи.

Відділом аспірантури і докторантури визначаються навчальні дисципліни згідно з навчальним планом, які вивчаються у даному семестрі.

Здобувач, який отримав право на індивідуальний графік навчання, повинен у тижневий строк завести журнал обліку індивідуальної роботи здобувача й одержати у викладачів конкретне завдання з кожної навчальної дисципліни із зазначенням терміну його виконання.

Згідно з графіком здобувач повинен надати викладачеві для перевірки виконане завдання і, у разі успішного виконання, отримати відповідний запис у журналі, а також при необхідності отримати наступне завдання. У випадку недотримання термінів графіка або незадовільних результатів атестації здобувач втрачає право на індивідуальний графік автоматично, про що видається відповідний наказ відділом аспірантури і докторантури.

5.12. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які отримали в ході екзаменаційної сесії незадовільні оцінки, мають право на ліквідацію академічних заборгованостей. Графік ліквідації академічної заборгованості складається завідувачем відділу аспірантури і докторантури не пізніше, ніж за тиждень після закінчення терміну екзаменаційної сесії та доводиться до відома екзаменаторів та здобувачів.

5.13. Здобувачам, які не змогли скласти заліки та іспити в загальноновстановлені строки через хворобу чи інші поважні причини, що документально підтверджені відповідною установою, призначаються індивідуальні строки ліквідації академічної заборгованості з дозволу проректора з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності.

РОЗДІЛ 6

АПЕЛЯЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Апеляція результатів підсумкового контролю й оцінки рівня оволодіння компетентностями здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу згідно з чинним законодавством та з урахуванням вимог Болонської декларації. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності отриманої кількості балів (оцінки) здобувачем третього освітньо-наукового рівня вищої освіти. Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання рівня оволодіння компетентностями здобувачів вищої освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення найсприятливіших умов для розвитку та

реального забезпечення законних прав і інтересів людини, що навчається.

6.2. У випадку, якщо Здобувач не погоджується з результатом

підсумкового оцінювання, який отримав під час семестрової підсумкової атестації, він має право в день оголошення результатів підсумкового оцінювання звернутися до завідувача відділом аспірантури і докторантури з відповідною апеляційною заявою. Подана апеляція реєструється в Журналі реєстрації, що знаходиться у відділі аспірантури і докторантури.

6.3. Процедура апеляції проводиться за вмотивованою заявою Здобувача на ім'я ректора Університету. Склад апеляційної комісії затверджуються наказом ректора. До складу апеляційної комісії входять: голова – (завідувач відділу аспірантури і докторантури), завідувач кафедри, за якою закріплена освітня компонента/навчальна дисципліна, гарант освітньо-наукової програми, представник групи забезпечення відповідної освітньо-наукової програми. Секретар комісії призначається із співробітників відділу аспірантури і докторантури. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви. За рішенням комісії на засідання може бути запрошений викладач/екзаменатор та/або інші Здобувачі.

6.4. Під час розгляду апеляції секретар апеляційної комісії веде протокол, де записує всі зауваження членів комісії та відповідні висновки.

6.5. Під час письмового екзамені (заліку) члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання з даної дисципліни, детально вивчають та аналізують письмові матеріали підсумкового контролю. Повторне чи додаткове опитування Здобувача при цьому апеляційною комісією не проводиться. При усному екзамені (заліку) члени апеляційної комісії аналізують представлені викладачем-екзаменатором записи Здобувача при підготовці відповідей на екзамен (залік). У разі відсутності таких Здобувачеві надається можливість проявити рівень оволодіння компетентностями, відповідаючи на запитання членів апеляційної комісії за тематикою екзаменаційних завдань білета(заліку).

6.6. Після завершення розгляду апеляційної справи комісія на закритому засіданні проводить обговорення результатів та приймає відповідне рішення. Результатом розгляду апеляції може бути прийняття апеляційною комісією одного з рішень:

«попереднє оцінювання рівня оволодіння компетентностями здобувача під час екзамену (заліку) відповідає рівню оволодіння компетентностями здобувача з даної навчальної дисципліни і не змінюється»; «попереднє

оцінювання рівня оволодіння компетентностями здобувача під час екзамену (заліку) не відповідає рівню оволодіння компетентностями навчальних досягнень здобувача з даної навчальної дисципліни і заслуговує іншого рівня оцінювання (вказується відповідно нова оцінка згідно з п.6.7. цього Положення).

6.7. Після закінчення засідання апеляційної комісії протокол із висновками про оцінювання екзаменаційних відповідей Здобувача підписується всіма членами апеляційної комісії, які брали участь у засіданні. Результати апеляції оголошуються Здобувачеві відразу після закінчення розгляду апеляційною комісією, про що Здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії. У разі відсутності Здобувача на засіданні апеляційної комісії секретар комісії здійснює відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії і доводить результати розгляду апеляції до відома Здобувача.

6.8. Якщо в результаті розгляду апеляції апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка рівня оволодіння компетентностями Здобувача виставляється цифрою та прописом спочатку в протоколі апеляційної комісії, а потім із записом

«Апеляція» проставляється в екзаменаційній роботі, у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані, атестаційному листі Здобувача. Новий запис у відомості обліку успішності, екзаменаційній роботі та атестаційному листі Здобувача підписується головою апеляційної комісії.

6.9. Документи про діяльність апеляційної комісії (журнал реєстрації; апеляційні заяви щодо результатів підсумкового оцінювання; протоколи засідань апеляційної комісії) зберігаються у відділі аспірантури і докторантури Університету.

РОЗДІЛ 7

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

7.1. Здобувачі виконують обов'язки та користуються правами, що визначені Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», а також можуть мати:

- вільний доступ до всіх видів відкритої науково-технічної інформації, наявної у закладах, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування (керівництва) щодо власного дослідження від наукового консультанта

(керівника/керівників);

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;
- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

7.2.3 метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених закладом;
- виконувати індивідуальний навчальний план;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії чи іншого визначеного підрозділу закладу;
- підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії) та у вигляді дисертації або наукової доповіді - у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях (для здобувачів наукового ступеня доктора наук).

7.3. Покладення закладом на здобувача обов'язків, не пов'язаних з виконанням освітньо-наукової програми або підготовкою в докторантурі, забороняється.

7.4. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

7.5. Аспірант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії відповідно до чинного законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

РОЗДІЛ 8

ВІДРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Підстави для відрахування здобувачів визначені частиною першою

статті 46 Закону України «Про вищу освіту» та частиною шостою статті 42 Закону України «Про освіту».

Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти є:

- завершення навчання за відповідною освітньою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу вищої освіти;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;
- інші випадки, передбачені законом.

8.2. Перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану, визначається цим Положенням із дотриманням сукупності таких вимог:

а. факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється за результатами підсумкового контролю або атестації здобувачів;

б. відрахування у зв'язку з невиконанням індивідуального навчального плану у частині отримання за результатами підсумкового контролю незадовільної оцінки можливе лише за умов, якщо здобувачу вищої освіти була надана можливість:

- покращення результатів підсумкового контролю з відповідного освітнього компонента незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок, але здобувач вищої освіти у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного проходження підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку;

- оскарження (апеляції) у встановленому Університетом порядку рішення, дії або бездіяльності науково-педагогічних, наукових працівників, посадових осіб Університету щодо організації і проведення підсумкового контролю, але здобувач вищої освіти у встановлений Університетом строк не скористався такою можливістю або його скаргу було обґрунтовано відхилено;

- здобувач вищої освіти не може бути відрахований за невиконання індивідуального навчального плану до закінчення строку підсумкового контролю поточного навчального періоду або до строку початку атестації здобувачів, якщо таке невиконання є наслідком обставин непереборної сили, що встановлено комісією Університету, створеною за участю представників Ради молодих учених та відповідно до цього Положення.

8.3. У випадку відрахування здобувача вищої освіти з числа осіб, які навчаються на місцях державного замовлення, здобувач позбавляється

права продовження навчання за державним замовленням.

Такий здобувач вищої освіти може здійснювати продовження навчання за його заявою шляхом переведення у порядку, встановленому цим Положенням, на навчання за кошти фізичних (юридичних) осіб. У разі неподання такої заяви у строк здобувач вищої освіти відраховується за порушення умов договору про навчання в Університеті, укладеного відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту».

8.4. Особі, яка відрахована з Університету у порядку, визначеному цим Положенням (крім відрахування у зв'язку з завершенням навчання за відповідною освітньою програмою, а також у разі, якщо особа не приступила до занять), видається академічна довідка.

8.5. Особа, відрахована з Університету до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

8.6. Здобувачам вищої освіти, які відраховані з першого курсу Університету і не мають зарахованих освітніх компонент, не склали іспити і заліки, видається академічна довідка з відповідним записом.

8.7. Процес відрахування здобувачів вищої освіти узгоджується із Радою молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

8.8. Відрахування здійснюється на підставі наказу ректора Університету. Відповідні відомості в строки та у порядку, визначеному законодавством, вносяться закладом вищої освіти до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

РОЗДІЛ 9. ПОНОВЛЕННЯ НА НАВЧАННЯ

9.1. Особи, відраховані до завершення навчання (незалежно від причин відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття вищої освіти, освітньої програми, джерела фінансування, форми власності та сфери управління закладу вищої освіти), можуть бути поновлені на навчання у межах ліцензованого обсягу відповідної спеціальності на підставі особистої заяви до Університету на ім'я ректора (згідно Додатку № 1 до цього Положення) за умов виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму.

9.2 Відповідно до наказу МОН України від 24.06.2024 № 910 (зі змінами від 20.12.2024 № 1775) тимчасово на період дії воєнного стану призупинено поновлення на денну або дуальну форму здобуття вищої освіти, крім

наступних категорій осіб:

- особи, які на дату поновлення не досягли граничного віку направлення на базову військову службу, визначеного статтею 15 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти;
- здобувачі освіти, які мали перерву в навчанні у зв'язку з вагітністю та пологами або доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку (шестирічного віку у передбачених законодавством випадках);
- особи, звільнені з військової служби після 24 лютого 2022 року;
- особи, яким було надано академічну відпустку тривалістю не більше одного року за медичними показаннями (у тому числі у разі її продовження до двох років), у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності або у зв'язку із сімейними обставинами, за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти;

9.3. Поновлення на перший рік навчання забороняється. Поновлення на другий рік осіб, відрахованих із першого року, можливе лише за умови повного виконання навчального плану першого року в установлені строки.

9.4. За результатами розгляду заяви здобувач протягом 5 робочих днів з моменту подачі заяви до відділу аспірантури і докторантури Університету отримує офіційне повідомлення про строки, порядок і умови поновлення або про відмову у поновленні.

9.5. До заяви про поновлення додаються:

- 1) копія документа, що посвідчує особу;
- 2) копія ідентифікаційного коду;
- 3) копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних/призовників);
- 4) оригінал академічної довідки встановленого зразка;
- 5) кольорова фотокартка розміром 3 × 4 см;
- 6) за наявності – документи, що підтверджують підстави для поновлення;
- 7) копія попереднього договору про навчання (якщо такий укладався).

9.6. Після отримання заяви Університетом здійснюється її реєстрація в установленому порядку для перевірки наявності підстав та вакантних місць ліцензованого обсягу на відповідних формі та році навчання.

9.7. За наявності вакантних місць ліцензованого обсягу на відповідному році та формі здобуття освіти, можливої відповідності освітньо-науковій програмі відділ аспірантури і докторантури формує Експертну комісію

відповідної спеціальності для проведення порівняльного аналізу змісту освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач, зі змістом освітньо-наукової програми відповідної спеціальності в Університеті, для співбесіди зі здобувачем, перевірки виконання індивідуального плану наукової роботи здобувачем. До складу комісії входять завідувач відділу аспірантури і докторантури; гарант освітньо-наукової програми; завідувачі кафедр, провідні науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за відповідною освітньо-науковою програмою; представник Ради молодих учених Університету. Погодження з органами самоврядування, первинною профспівковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспівки) здійснюється в порядку, передбаченому положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО.

9.8. Експертна комісія на підставі зіставлення інформації, наведеної в представлених документах за весь період попереднього навчання (з урахуванням порівняння результатів навчання освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач освіти) із описом освітньо-наукової програми / навчального плану з певної спеціальності, на яку здійснюється поновлення претендента, ухвалює рішення щодо перезарахування освітніх компонентів або визначення академічної різниці (яка не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС) та строки її ліквідації (до шести місяців після поновлення).

9.9. Виконання вимог до вступників на відповідну освітньо-наукову програму (передбачених річним планом прийому/правилами вступу) може відбуватися до поновлення або після, але не пізніше дати допуску до атестації здобувачів. Якщо здобувач не виконає зазначених вимог у встановлений строк, його може бути відраховано за порушення умов договору.

9.10. Результати попереднього навчання зараховуються здобувачеві, якщо набуто відповідні компетентності у межах кредитів, визначених освітньою програмою. Обов'язкові компоненти зараховуються тільки за умови відповідності результатів навчання; вибіркові – за потреби здобувача.

9.11. Під час перезарахування обов'язкових освітніх компонентів зберігається раніше здобута позитивна оцінка. Основою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці залишається самостійна робота здобувача; викладачі та кафедри можуть надавати необхідні консультації.

9.12. Експертною комісією після перевірки індивідуального наукового плану здобувача, співбесіди з ним оформлюється протокол.

9.13. У разі позитивного розгляду заяви Експертною комісією після укладання відповідно до частини шістнадцятої статті 44 Закону України

«Про вищу освіту» договору про навчання між Університетом та вступником, а також договору про навчання між Університетом з фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу (у випадку поновлення на навчання за кошти такої особи), ректор видає наказ про поновлення на навчання.

9.14. Особи, які поновлені на навчання, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму за державним (регіональним) замовленням та умов поновлення, можуть бути переведені на навчання на вакантні місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому законодавством та закладом вищої освіти.

Особи, які здобували вищу освіту за державним (регіональним) замовленням, і які після наданої їм в установленому порядку академічної відпустки з причин, зазначених в підпунктах 1 та 3 пункту 2 розділу Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки від 07.02.2024 року №134, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України та членів їхніх сімей», після їх звільнення поновлюються на навчання у тому самому закладі вищої освіти на освітні програми з тієї ж спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення.

Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни за їх заявою поновлюються на навчання на освітні програми з тієї самої спеціальності на місця державного (регіонального) замовлення незалежно від джерела фінансування їх навчання протягом попередніх періодів (до відрахування), крім передбачених законодавством випадків.

Особа, яка була відрахована із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до закладу повторно.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувач, який був відрахований із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою за власним бажанням, на підставі

невиконання індивідуального навчального плану, порушення умов договору (контракту), укладеного між закладом вищої освіти та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання, або у зв'язку з іншими випадками, передбаченими законом, може бути поновлений на навчання у цьому закладі на той рік підготовки, з якого здобувач був відрахований, в межах ліцензованого обсягу (відповідно до пункту 29 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261, зі змінами).

9.15. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які до 01 січня 2024 року були відраховані із закладу вищої освіти (наукової установи) у зв'язку із завершенням терміну навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, можуть бути поновлені до закладу вищої освіти (наукової установи) на заочну або вечірню форму здобуття освіти в межах ліцензованого обсягу за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти з метою захисту дисертації на строк не більше дев'яти місяців. У такому разі видатки, пов'язані з проведенням захисту дисертації, здійснюються здобувачем за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

9.16. До заяви про поновлення з метою захисту дисертації (зразок заяви – Додаток №2 до цього Положення) додаються :

1. Копія документу (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;

2. Копія ідентифікаційного коду;

3. Копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників посвідчення про приписку до призовних дільниць);

4. Оригінал академічної довідки встановленого зразка;

5. Дисертація;

6. Список опублікованих робіт;

7. Відгук наукового керівника;

8. Витяг з протоколу засідання кафедри щодо обговорення дисертації;

9. Кольорова фотокартку розміром 3 × 4 см;

10. Додаткові документи, що підтверджують необхідність поновлення до Університету (за наявності таких);

11. Копія двосторонньої (тресторонньої) угоди про навчання у попередньому закладі освіти (якщо така укладалася).

9.17. За результатами розгляду заяви здобувач протягом 5 робочих днів з моменту подачі заяви до Університету отримує офіційне повідомлення про строки, порядок і умови поновлення або про відмову у поновленні.

9.18. Після отримання заяви відділом аспірантури і докторантури Університету здійснюється її реєстрація в установленому порядку, перевірка наявності підстав та вакантних місць ліцензованого обсягу.

9.19. За наявності вакантних місць ліцензованого обсягу, можливої відповідності освітньо-науковій програмі відділ аспірантури і докторантури формує Експертну комісію відповідної спеціальності для проведення порівняльного аналізу змісту освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач, зі змістом освітньо-наукової програми відповідної спеціальності в Університеті, для співбесіди зі здобувачем, перевірки виконання індивідуального плану наукової роботи здобувачем, дисертації.

До складу комісії входять завідувач відділу аспірантури і докторантури; гарант освітньо-наукової програми; завідувачі кафедр, провідні науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за відповідною освітньо-науковою програмою; представник Ради молодих учених Університету.

9.20. Експертна комісія на підставі зіставлення інформації, наведеної в представлених документах за весь період попереднього навчання (з урахуванням порівняння результатів навчання освітньо-наукової програми, за якою навчався здобувач освіти) із описом освітньо-наукової програми / навчального плану з певної спеціальності, на яку здійснюється поновлення претендента, ухвалює рішення щодо перезарахування освітніх компонентів або визначення академічної різниці (яка не може перевищувати 20 кредитів ЄКТС) та строки її ліквідації (до 6 місяців після поновлення).

9.21. Експертною комісією після перевірки наданих здобувачем документів та співбесіди з ним оформлюється протокол.

9.22. У разі позитивного розгляду заяви Експертною комісією ректор видає наказ про поновлення особи до складу здобувачів вищої освіти.

9.23. Відділом аспірантури і докторантури вноситься до ЄДЕБО необхідна інформація.

9.24. Особа, яка була відрахована із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до закладу повторно. Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства. Здобувач, який був

відрахований із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою за власним бажанням, на підставі невиконання індивідуального навчального плану, порушення умов договору (контракту), укладеного між закладом вищої освіти та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання, або у зв'язку з іншими випадками, передбаченими законом, може бути поновлений на навчання на той рік підготовки, з якого здобувач був відрахований, в межах ліцензованого обсягу.

РОЗДІЛ 10. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

10.1.Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені з однієї освітньо-наукової програми на іншу, з однієї форми здобуття освіти на іншу, з одного джерела фінансування на інше або до іншого закладу вищої освіти (зокрема, зі збереженням місця державного замовлення у випадках, передбачених законодавством).

Якщо здобувач навчається за договором із фізичною (юридичною) особою, то таке переведення потребує згоди сторони, що сплачує за навчання.

Відповідно до наказу МОН від 24.06.2024 № 910 (зі змінами) тимчасово на період дії правового режиму воєнного стану в Україні призупинити переведення здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на денну або дуальну форми здобуття освіти з інших форм здобуття освіти, крім наступних категорій осіб:

особи, які на дату переведення не досягли граничного віку направлення на базову військову службу, визначеного статтею 15 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», за умови наявності інформації про попереднє навчання в Єдиній державній електронній базі з питань освіти;

особи, звільнені з військової служби після 24 лютого 2022 року;

особи, які розпочали здобуття фахової передвищої або вищої освіти в закладах освіти за кордоном та повернулися для продовження здобуття освіти в Україну (за умови наявності державного визнання документа про освіту та академічної довідки, на підставі яких здійснюється переведення);

іноземці та особи без громадянства (за умови наявності державного визнання документа про освіту та академічної довідки, на підставі яких здійснюється переведення).

Переведення на першому році навчання аспірантів (здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) забороняється відповідно до пункту 23 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 (зі

змiнами).

10.2. Переведення здобувачiв ступеня доктора фiлософiї до Унiверситету зазвичай здiйснюється в канiкулярний перiод за наявностi вакантних мiсць лiцензованого обсягу. Переведення на бюджетнi мiсця (державний/регiональний бюджет) можливе лише за умови наявностi вакантних бюджетних мiсць.

Переведення дозволяється на такий самий або нижчий рiк навчання в межах того самого рiвня вищої освiти, з урахуванням вимог до вступникiв. У разi негативної оцiнки здатностi особи успiшно виконати освiтньо-наукову програму їй може бути вiдмовлено.

Переведення на нижчий рiк навчання здiйснюється виключно на умовах договору (за кошти фiзичних/юрiдичних осiб).

10.3. Переведення здобувачiв здiйснюється на пiдставi їх заяви на iм'я ректора Унiверситету (зразок заяви – Додаток №3 до цього Положення).

10.4. Пiсля отримання заяви Унiверситетом здiйснюється її реєстрацiя в установленому порядку, передається до вiддiлу аспiрантури i докторантури для перевiрки наявностi пiдстав та вакантних мiсць лiцензованого обсягу на вiдповiдних формi та роцi навчання.

10.5. За наявностi вакантних мiсць лiцензованого обсягу на вiдповiдному роцi та формi здобуття вищої освiти, можливої вiдповiдностi освiтньо-науковiй програмi вiддiл аспiрантури i докторантури формує Експертну комiсiю вiдповiдної спецiальностi для проведення порiвняльного аналізу вiдповiдної спецiальностi для проведення порiвняльного аналізу вiдповiдної спецiальностi для проведення порiвняльного аналізу вiдповiдної спецiальностi вiдповiдної спецiальностi в Унiверситетi, для спiвбесiди зi здобувачем, перевiрки виконання iндивiдуального плану наукової роботи здобувачем. До складу комiсiї входять завiдувач вiддiлу аспiрантури i докторантури, гарант освiтньо-наукової програмi, завiдувачi кафедр, провiднi науково-педагогiчнi працiвники, якi забезпечують освiтнiй процес за вiдповiдною освiтньо-наукової програмою, представник Ради молодих учених Унiверситету.

10.6. Експертна комiсiя на пiдставi зiставлення iнформацiї, наведеної в представлених документах за весь перiод попереднього навчання (з урахуванням порiвняння результатiв навчання освiтньо-наукової програмi, за якою навчався здобувач освiти) iз описом освiтньо-наукової програмi / навчального плану з певної спецiальностi, на яку здiйснюється поновлення претендента, ухвалює рiшення щодо перезарахування освiтнiх компонентiв або визначення академiчної рiзницi (яка не може перевищувати 20 кредитiв ЕКТС) та строки її лiквiдацiї (до шести мiсяцiв пiсля поновлення).

10.7. Виконання вимог до вступникiв на вiдповiдну освiтньо-наукову

програму (передбачених річним планом прийому/правилами вступу) може відбуватися до переведення або після, але не пізніше дати допуску до атестації здобувачів. Якщо здобувач не виконає зазначених вимог у встановлений строк, його може бути відраховано за порушення умов договору.

10.8. Результати попереднього навчання зараховуються здобувачеві, якщо набуто відповідні компетентності у межах кредитів, визначених освітньою програмою. Обов'язкові компоненти зараховуються тільки за умови відповідності результатів навчання; вибіркові – за потреби здобувача.

10.9. Під час перезарахування обов'язкових освітніх компонентів зберігається раніше здобута позитивна оцінка. Основою оволодіння навчальним матеріалом при ліквідації академічної різниці залишається самостійна робота здобувача; викладачі та кафедри можуть надавати необхідні консультації.

10.10. Експертною комісією після перевірки індивідуального наукового плану здобувача, співбесіди з ним оформлюється протокол.

10.11. У разі позитивного розгляду заяви Експертною комісією ректор видає наказ про переведення особи на відповідну освітньо-наукову програму, форму та рік навчання. Наказ повинен містити відомості щодо строку ліквідації академічної різниці.

10.12. Наказ про переведення на навчання видається після укладення відповідного договору між Університетом і вступником, а також (за потреби) договору з фізичною/юридичною особою, яка оплачує навчання.

10.13. Здобувач вищої освіти, якого переведено на іншу освітню програму або форму здобуття вищої освіти, після виконання вимог до вступників на відповідну освітню програму на місця державного (регіонального) замовлення та умов переведення, може бути переведений на конкурсних засадах на вакантне місце державного (регіонального) замовлення в порядку, встановленому законодавством та закладом вищої освіти. Переведення здобувачів вищої освіти з місць, які фінансуються за кошти фізичних або юридичних осіб, на місця державного (регіонального) замовлення здійснюється за погодженням з органом студентського самоврядування, первинною профспілковою організацією (для осіб, які є членами відповідної профспілки) у встановленому законодавством порядку.

РОЗДІЛ 11.

ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

11.1. Переривання навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії здійснюється шляхом надання їм академічної відпустки. Такі особи не відраховуються, проте їх права та обов'язки як здобувачів призупиняються на весь період відпустки.

На час надання академічної відпустки призупиняється дія договору про навчання між Університетом та вступником (і договору з фізичною/юридичною особою, що фінансує навчання).

11.2. Академічна відпустка може бути надана:

- 1) у зв'язку з військовою службою під час мобілізації;
- 2) за станом здоров'я
- 3) по догляду за дитиною до досягнення нею віку трьох років (або старшого віку за медичним висновком) та ін.

11.3. Академічна відпустка надається наказом ректора Університету з посиланням на підстави (довідки, документи, інше) та строк відпустки. Максимальна тривалість соціальної відпустки у зв'язку з вагітністю, пологами або доглядом за дитиною визначається Законом України «Про відпустки».

11.4. Для отримання академічної відпустки здобувач звертається із заявою на ім'я ректора Університету (зразок заяви – Додаток № 4 до цього Положення).

До заяви додаються документи (медичні довідки, довідки про відрядження тощо), що підтверджують такі обставини. Університет ухвалює рішення щодо надання академічної відпустки протягом 5 робочих днів з дня отримання заяви від здобувача.

11.5. За 5 робочих днів до закінчення строку відпустки, здобувач зобов'язаний подати відповідну заяву. За результатами розгляду заяви, ректор видає наказ про поновлення здобувача та допущення його до освітнього процесу.

11.6. Якщо здобувач не звернувся із заявою про поновлення або про продовження відпустки у встановлені строки, Університет відраховує його за порушення умов договору.

11.7. На час дії воєнного стану допуск до освітнього процесу (тобто фактичне повернення після академічної відпустки) на денну або дуальну форму навчання здійснюється з урахуванням чинних обмежень наказу МОН від 24.06.2024 № 910 (зі змінами від 20.12.2024 № 1775). Якщо здобувач не належить до категорій, для яких відновлення дозволено, Університет має право відмовити в поновленні на денну/дуальну форму.

11.8. Спірні питання щодо надання або продовження відпустки, допуску до освітнього процесу, відрахування в разі несвоєчасного звернення розглядаються Університетом за участю Ради молодих учених або у

судовому порядку.

РОЗДІЛ 12

АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

12.1. Протягом всього строку навчання здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії двічі на рік звітує про виконання індивідуального плану навчальної та наукової роботи на засіданні кафедри. Позитивна оцінка звіту здобувача вищої освіти є підставою для переведення його на наступний рік.

12.2. Ступінь доктора філософії присуджується на підставі встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

12.3. Атестація здобувача ступеня доктора філософії – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми, є прикінцевим етапом навчання в аспірантурі і проводиться у відповідності до Положення про створення та організацію роботи разових спеціалізованих учених рад для присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разових спеціалізованих учених рад про присудження ступеня доктора філософії.

ПРИКІНЦЕВЕ ПОЛОЖЕННЯ

Положення затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора. У такому ж порядку Положення скасовується.

Додаток №1 Зразок заяви

Ректору Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

(ПІБ ректора)

(ПІБ здобувача, реєстраційна адреса, контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю, що у період з «__» _____ 20__ по «__» _____ 20__ перебував(ла) у статусі здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____» на ___ році денної/вечірньої /заочної форми в (назва закладу вищої освіти).

Відрахований(на) на підставі наказу від «__» _____ 20 р. № ___ у зв'язку із _____.

Прошу поновити мене на навчання в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди за освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____» на ___ рік денної/вечірньої /заочної форми здобуття вищої освіти на умовах договору (за кошти фізичних/юридичних осіб).

Додатки:

- 1) копія документа, що посвідчує особу, на ___ арк.;
- 2) копія ідентифікаційного коду, на ___ арк.;
- 3) копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних/призовників), на ___ арк.;
- 4) оригінал академічної довідки встановленого зразка, на ___ арк.;
- 5) кольорова фотокартка розміром 3×4 см, ___ шт.
- 6) документи, що підтверджують підстави для поновлення (за наявності), на ___ арк.;
- 7) копію попереднього договору про навчання (якщо такий укладався), на ___ арк.

Дата: «_» _____ 20

Підпис: _____

Додаток №2 Зразок заяви

Ректору Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

(ПІБ ректора)

(ПІБ здобувача, реєстраційна адреса, контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю, що у період з «__» _____ 20__ по «__» _____ 20__ перебував(ла) у статусі здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти _____ за _____ освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____» на ___ році денної/вечірньої /заочної форми в (назва закладу вищої освіти). Відрахований(на) на підставі наказу від «__» _____ 20__ р. № ___ у зв'язку із _____.

Прочу поновити мене на навчання для захисту дисертації в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди за _____ освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____» на заочну/вечірню форму здобуття вищої освіти на умовах договору (за кошти фізичних/юридичних осіб).

Додатки:

1. Копія документу (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
2. Копія ідентифікаційного коду;
3. Копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників посвідчення про приписку до призовних діляниць);
4. Оригінал академічної довідки встановленого зразка;
5. Дисертація;

6. Довідка про перевірку на рівень унікальності тексту дисертації, засвідчену вченим секретарем та директором наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
7. Список опублікованих робіт;
8. Кольорова фотокартка розміром 3 × 4 см;
9. Додаткові документи, що підтверджують необхідність поновлення до Університету (за наявності таких);
10. Копія двосторонньої (тресторонньої) угоди про навчання у попередньому закладі освіти (якщо така укладалася).

Дата: «_» _____ 20

Підпис: _____

Додаток №3 Зразок заяви

Ректору Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

(ПІБ ректора)

(ПІБ здобувача, реєстраційна адреса, контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю, що у період з «__» _____ 20 по «__» _____ 20 перебував(ла) у статусі здобувача (аспіранта) за освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____» на _____ році денної/вечірньої/заочної форми здобуття вищої освіти в (назва закладу вищої освіти)

У зв'язку із _____, прошу перевести мене на освітньо-наукову програму «_____» зі спеціальності «_____» на _____ рік денної/вечірньої/заочної форми здобуття вищої освіти в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

Під час переведення прошу врахувати мої академічні результати, здобуті в попередньому закладі вищої освіти/на попередній освітній програмі.

Дата: « _ » _____ **20** **Підпис:** _____

Додаток №4 Зразок заяви

Ректору Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

_____ (ПІБ ректора)

_____ (ПІБ здобувача, реєстраційна адреса, контактний телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, здобувач (аспірант) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди за освітньо-науковою програмою «_____» зі спеціальності «_____», навчаюсь на ___ році денної/вечірньої/заочної форми здобуття вищої освіти.

Прошу надати мені академічну відпустку з «__» _____ 20__ до «__» _____ 20__ у зв'язку з: _____

_____ (вказати причину: медичні показання, довгострокове відрядження, сімейні обставини тощо)

До заяви додаю документи, що підтверджують відповідні обставини, а саме:

Додатки: за текстом, на ___ арк.

Дата: «_» _____ 20__

Підпис: _____